

Date - 23-09-2025

السلام علیکم

حضرت مفتی صاحب قبلہ کی بارگاہ میں عرض ہے کی:- کیا مسجد کا پیسہ مدرسہ میں لگایا جاسکتا ہے۔ حضرت کی بارگاہ میں گزارش ہے کی رہنمائی فرمائیں۔
الستقی:- محمد فیض نئی دہلی، بھارت۔

الجواب بعون الملک الوهاب -

وعلیکم السلام

مسجد کا پیسہ مدرسہ میں لگانا جائز نہیں - قالوا: مراعاة غرض الواقفین واجبة. (الدر المختار، کتاب الوقف، ج 4 ص 431، مع رد المحتار)

ترجمہ

فقہاء نے فرمایا ہے کہ: واقفین (وقف کرنے والوں) کے مقصد و غرض کی رعایت کرنا واجب ہے۔

لہذا جب واقفین نے پیسہ مسجد کو دیا تو اب اسکو مسجد میں ہی صرف کرنا واجب ہے مسجد کے علاوہ کسی مدرسے میں یا کسی اور جگہ صرف کرنا جائز نہیں۔

واللہ اعلم بالصواب

اے سلام

हज़रत मुफ़्ती साहिब क़िबला की बारगाह में अर्ज़ है की:- क्या मस्जिद का पैसा मदरसे में लगाया जा सकता ।
मुस्तफ़्ती :- मुहम्मद फ़ैज़ुल, नई दिल्ली, भारत -

अल-जवाब

व'अलैकुम अस्सलाम

मस्जिद का पैसा मदरसे में लगाना जाइज़ नहीं, "قالوا: مراعاة غرض الواقفین واجبة", (دُرّے मुखتار, किताबुल
वक्फ़, ج 4, सफ़ा 431, मा रद्दुल मुहतार)

तरजुमा -

फ़ुक़हा ने फ़रमाया है कि: वाक्फ़ीन (वक्फ़ करने वालों) के मक़सद व गर्ज़ की रिआयत करना वाजिब है,
लिहाज़ा जब वाक्फ़ीन ने पैसा मस्जिद को दिया तो अब उसको मस्जिद में ही सर्फ़ करना वाजिब है, मस्जिद के
अलावा किसी मदरसे में या किसी और जगह सर्फ़ करना जायज़ नहीं -

واللہ اعلم بالصواب

Assalamu' Alaikum,

Respected Mufti Sahib Qibla,

Can the money meant for a mosque be used for a madrasa?

Mustafti: Muhammad Faizul, New Delhi, India **Questioner:**

The Answer

Wa-alaikum as-salam.

Using mosque funds in a madrasa is not permissible, "قالوا: مراعاة غرض الواقفين واجبة" (Durr-e-Mukhtār, Kitāb al-Waqf, Vol. 4, p. 431, Mā Radd al-Muhtār)

Translation:

The fuqaha (Islamic jurists) have stated that it is obligatory to respect the intention and purpose of the wāqifin (those who make a waqf/endowment).

Therefore, when the wāqifin gave money to the mosque, it is obligatory to spend it in the mosque itself. Spending it elsewhere, such as in a madrasa or any other place, is not permissible.

And Allah knows best.

والله اعلم بالصواب

صح الجواب والله تعالى اعلم بالصواب.

صدر مفتي

مفتي اعظم اترکھنڈ، خلیفہ حضور تاج الشریعہ
محمد ذوالفقار خان نیسی ککر الوی غفر له ولوالدی
کاشی پور اترکھنڈ

کتبہ

مفتی محمد واصف خان الرضوی
ہلدوانی نینی تال اترکھنڈ

فاؤنڈر

محمد الفاظ عباسی ازہری
کاشی پور اترکھنڈ